

مستندات طرح هماهنگ پرداخت الکترونیکی قبوض

۸۵/۵/۳۰

کمیسیون انفورماتیک بانکها

نمابر دبیرخانه کمیسیون انفورماتیک بانکها: ۸۸۹۱۰۲۵۲

کارشناس طرح: سیدجواد سجادی تلفن ۸۸۸۰۳۶۹۹

با سپاس از همکاری و همفکری جناب آقای جلال وطن دوست

مساعدت دبیران کمیسیون انفورماتیک بانکها: جناب آقای نادر خواجه حق وردی و جناب آقای محمد حسن کرمی

آقایان: اختیار، باهری (بانک تجارت) - اصلانی (بانک ملی) - جعفری صبری (بانک مسکن) - نعمت زاده (کشاورزی)

رضایی، شریفی و هاشمی (شرکت توانیر) - اسپه پور (شرکت آب و فاضلاب) پوریان، سیفی (شرکت خدمات انفورماتیک)

خانمها: بنی هاشمی (بانک ملی) - بیات (بانک تجارت)

و کلیه همکاران فعال در جلسات کمیسیون انفورماتیک بانکها

فهرست

۱. راهنمای درج شناسه و بارکد هماهنگ قبوض شرکتهای خدماتی
۲. پیوست ۱: نحوه محاسبه ارقام کنترلی شناسه قبض و شناسه پرداخت (Check digits)
۳. پیوست ۲: نحوه محاسبه دومین رقم کنترلی شناسه پرداخت (Check digit)
۴. پیوست ۳: فرم معرفی شرکت های تابعه خدمات عمومی
۵. پیوست ۴: فرم اعلام تغییر مشخصات شرکت های تابعه خدمات عمومی
۶. پیوست ۵: فرم گزارش مغایرت
۷. پیوست ۶: فرم اعلام پیشنهادها و انتقادات
۸. پیوست ۷: راهنمای تبادل اطلاعات قبوض بین بانک ها و شرکتهای خدماتی
۹. پیوست ۸: نمونه فرم تفاهم نامه پرداخت قبوض مصرفی خانوار با شرکتها

راهنمای درج شناسه و بارکد هماهنگ قبوض شرکتهای خدماتی

این راهنما حاصل توافق بانکها و شرکتهای خدماتی در زمینه بهبود روشهای پرداخت و تبادل اطلاعات قبوض خدماتی می باشد و هرگونه تغییر و اصلاح در آن منوط به تشکیل جلسات هماهنگ بین نمایندگان بانکها و شرکتهای خدمات عمومی و توافق جمعی خواهد بود.

مطابق مصوبات کمیسیون انفورماتیک بانکها که با نظر مسئولین و کارشناسان شرکتهای خدمات عمومی همراه بوده است، کلیه شرکتهای خدمات عمومی موظفند نسبت به چاپ دو شناسه و یک بارکد مطابق ساختار زیر در قبوض بهای خدمات خود اقدام نمایند و از این پس بانکها تنها قبوضی را می پذیرند که ساختار شناسه و بارکد مندرج در قبوض آنها مطابق این راهنما باشد. لذا هرگونه قبض تحت عنوان اصل و یا المثنی تنها در صورتی قابل پذیرش در سیستم های نرم افزاری بانکها میباشد که از این ساختار پیروی نموده باشد.

نکات کلی:

۱. شرکتهای تابعه خدمات عمومی می باید چند نسخه از قبوض حاوی شناسه قبض و شناسه پرداخت و بارکد مرتبط را ابتدا به صورت آزمایشی چاپ نموده و پس از تایید کتبی کمیسیون انفورماتیک بانکها نسبت به چاپ نهایی آن اقدام نمایند.
۲. شرکتهای تابعه خدمات عمومی می باید کد شرکت تابعه و شماره حساب مرتبط با آن را پس از هماهنگی و تایید کتبی شرکت مادر خود به کمیسیون انفورماتیک بانکها اعلام و سپس اقدام به درج آن در شناسه قبض نمایند.

۱- ساختار کلی کد:

کد مورد نظر از دو قسمت تشکیل می شود که بصورت زیر می باشد :

کد پرونده	کد شرکت تابعه	کد نوع خدمت	رقم کنترلی
حداکثر ۸ رقم	۳ رقم	۱ رقم	۱ رقم

شناسه قبض :

حداقل ۶ رقم
حداکثر ۱۳ رقم

رقم کنترلی ۲	رقم کنترلی ۱	کد دوره	کد سال	مبلغ با کسر هزار ریال
۱ رقم	۱ رقم	۲ رقم	۱ رقم	حداکثر ۸ رقم

شناسه پرداخت:

حداقل ۶ رقم
حداکثر ۱۳ رقم

۲- نحوه قرارگیری کد:

الف) عناوین(Header) ذکر شده در بند ۱ نظیر رقم کنترلی، کد نوع خدمت، کد شرکت تابعه، کد پرونده، کد دوره، کد سال و مبلغ با کسر هزار ریال در قبض درج نخواهد شد و فقط ارقام در دو باکس جداگانه درج میشوند. مثال:

۷۷۲۲۶۳۹۱۳۱۴۲

شناسه قبض:

۲۵۱۰۰۰۶۸

شناسه پرداخت:

ب) شناسه‌های قبض و پرداخت به یکی از حالات زیر در قسمت ته قبض و ترجیحاً در قسمت اصلی قبض نیز قرار می‌گیرد:

حالت ۱: شناسه قبض سمت چپ و شناسه پرداخت سمت راست

۷۷۲۲۶۳۹۱۳۱۴۲

شناسه قبض:

۲۵۱۰۰۰۶۸

شناسه پرداخت:

07722639131420000025100068

حالت ۲: شناسه قبض بالا و شناسه پرداخت پایین – عناوین بالای ارقام
شناسه قبض

۷۷۲۲۶۳۹۱۳۱۴۲

شناسه پرداخت

۲۵۱۰۰۰۶۸

حالت ۳: شناسه قبض بالا و شناسه پرداخت پایین – عناوین سمت راست ارقام

۷۷۲۲۶۳۹۱۳۱۴۲

شناسه قبض:

۲۵۱۰۰۰۶۸

شناسه پرداخت:

07722639131420000025100068

الف) کد پرونده :

- ۱) این کد منحصر بفرد هر مشترک در هر شرکت تابعه از شرکتهای خدماتی می باشد.
- ۲) چنانچه سمت چپ این کد رقم صفر باشد از درج ارقام صفر سمت چپ در شناسه خودداری گردد. (بدلیل کوتاه نمودن طول شناسه و کاهش خطای مشتریان در هنگام ورود اطلاعات شناسه ها در پایانه های الکترونیکی)
- ۳) حداقل ۱ رقم و حداکثر ۸ رقم می باشد (از آنجاکه ارقام صفر سمت چپ این کد در شناسه قبض درج نمی شوند، طول این کد بین ۱ تا ۸ رقم برای مشترکین مختلف، متغیر خواهد بود).
- ۴) این کد معرف مشترکین شرکتهای می باشد. بانکها اطلاعات این کد را به همراه سایر ارقام شناسه برای شرکتهای ارسال میکنند و شرکتهای بواسطه این کد تشخیص میدهند کدام مشترک قبض خود را پرداخت نموده است. نحوه تعریف این کد در سازمانهای مختلف متفاوت است و بستگی به سیاستهای کدگذاری آن سازمان دارد اما این کد می باید برای هر مشترک در کلیه دوره های چاپ قبض ثابت در نظر گرفته شود.
- ۵) بانکها می توانند در صورت تمایل در نرم افزارهای خود این کد را ذخیره (Cache) نمایند تا در مراجعات بعدی مشترکین آنها را شناسایی نمایند.
- ۶) شرکتهای خدماتی حتی المقدور این کد را به گونه ای طراحی نمایند که طول ارقام آن کمتر از ۸ رقم گردد.

ب) کد شرکت تابعه

- ۱) این کد ۳ رقمی است و ارقام صفر سمت چپ آن نیز درج می شود.
- ۲) این کد نشان دهنده شرکت تابعه هر شرکت خدماتی است و شرکتهای خدمات عمومی می باید کد کلیه شرکتهای تابعه و شماره حساب و یک آدرس پست الکترونیک مربوط به شرکتهای تابعه را جهت تبادل اطلاعات از طریق تکمیل فرم "اعلام کد شرکتهای تابعه" (پیوست ۳) به کمیسیون انفورماتیک بانکها اعلام نمایند.
- ۳) بواسطه این کد، بانکها با یک جدول نظیر به نظیر، شماره حسابهای شرکتهای تحت پوشش هر شرکت خدماتی را تشخیص خواهند داد.
- ۴) هرگونه تغییر در این کد و شماره حساب مرتبط با آن می باید با هماهنگی کمیسیون انفورماتیک بانکها انجام پذیرد.
- ۵) شرکتهای خدمات عمومی با توجه به این کد می توانند ۱۰۰۰ شرکت تابعه (اولین عدد در این کد ۰۰۰ و آخرین آن ۹۹۹) و متناسب با آن ۱۰۰۰ شماره حساب متمرکز را به بانکها اعلام نمایند. (جهت جلوگیری از پیچیدگی افزایش حسابها، شایسته است شرکتهای خدمات عمومی تعداد حساب کمتری را معرفی نمایند و با حرکت به سمت تمرکز اطلاعات شرکتهای تابعه، در بانک اطلاعاتی واحد بتوانند خدمات بهینه و سریعتری از بانکها دریافت نمایند).
- ۶) جهت جلوگیری از تکرار کد، تعیین و اعلام کد شرکتهای تابعه فقط توسط شرکتهای خدمات عمومی مادر میباید انجام پذیرد. منظور از شرکتهای مادر: شرکت آب و فاضلاب کشور- شرکت توانیر شرکت ملی گاز ایران - شرکت مخابرات ایران- شرکت ارتباطات سیار- وزارت کشور (جهت کدهای مخصوص عوارض شهرداری های کل کشور) می باشد.

ج) کد نوع خدمت :

این کد یک رقمی، مشخص کننده نوع شرکت خدماتی صادر کننده قبض می باشد و طبق جدول زیر درج می شود :

کد نوع خدمت	نام شرکت
۱	آب
۲	برق
۳	گاز
۴	تلفن ثابت
۵	تلفن همراه
۶	شهرداری

د) رقم کنترلی شناسه قبض :

این رقم، کنترل کننده ارقام شناسه قبض می باشد و با توجه به فرمول مبنای ۱۱ بشرح پیوست ۱ محاسبه می شود.

هـ) مبلغ با کسر هزار ریال :

مبلغ صورتحساب قبض، با کسر هزار ریال و بدون درج ارقام صفر سمت چپ در این قسمت درج شود. بعنوان مثال چنانچه مبلغ قبضی ۵۴/۰۰۰ ریال باشد، در این قسمت عدد ۵۴ درج می شود و یا چنانچه مبلغ قبضی ۵۴۶/۸۸۴/۰۰۰ ریال باشد، در این باکس عدد ۵۴۶۸۸۴ درج می گردد.

و) کد سال :

۱) منظور از این رقم سریال سالی است که در آن صورتحساب صادر می گردد.

۲) شرکتهای خدماتی می توانند به دوصورت این رقم را درج نمایند:

i. رقم یکان سال چاپ قبض را در این مکان درج نمایند (مثلاً ۵ برای سال ۸۵ و یا صفر برای سال ۹۰)

ii. از عدد صفر برای سال اول، ۱ برای سال دوم، ... و ۹ برای دهمین سال صدور قبض استفاده نمایند. بدیهی است در آغاز سال یازدهم این کد از صفر آغاز خواهد شد.

۳) این فیلد مخصوص استفاده شرکتهای خدماتی بوده و بانکها لزوماً کنترلی بر روی این رقم ندارند ولی در صورت تمایل و دارابودن سیستمهای متمرکز نرمافزاری می توانند تکراری بودن قبوض پرداختی و یا مهلت پرداخت قبض را با استفاده از این رقم و ارقام دوره کنترل نمایند.

ز) کد دوره :

۱) مشخص کننده شماره دوره صدور قبض در هر سال است. مثلاً ۰۲ یعنی دومین دوره چاپ قبض در سال مورد نظر یا ۱۱ یعنی یازدهمین دوره.

۲) شرکتهای خدماتی می توانند ارقام ۰۰ تا ۹۹ را جهت معرفی دوره صدور قبض در این مکان چاپ نمایند.

۳) این فیلد مخصوص استفاده شرکت‌های خدماتی بوده و بانکها لزوماً کنترلی بر روی این رقم ندارند ولی در صورت تمایل و دارا بودن سیستم‌های متمرکز نرم‌افزاری می‌توانند تکراری بودن قبوض پرداختی و یا مهلت پرداخت قبض را با استفاده از این دو رقم و رقم معرف سال کنترل نمایند.

ح) رقم کنترلی ۱ شناسه پرداخت :

این رقم، کنترل کننده کلیه ارقام شناسه پرداخت بوده و با توجه به فرمول مبنای ۱۱ بشرح پیوست ۱ محاسبه می شود.

ز) رقم کنترلی ۲ شناسه پرداخت :

این رقم، کنترل کننده کلیه ارقام شناسه قبض و شناسه پرداخت بوده و با توجه به فرمول مبنای ۱۱ پس از کنار هم قراردادن ارقام شناسه قبض و شناسه پرداخت در کنار هم (پس از حذف صفر سمت چپ هر شناسه در صورت وجود) بر روی کلیه ارقام اعمال شده و بشرح پیوست ۲ محاسبه می شود.

۴- بارکد

الف) استاندارد چاپ بارکد C 128 می باشد که می باید از سوی کلیه شرکت‌های خدماتی رعایت گردد.
ب) بارکد بصورت افقی یا عمودی مطابق حالات ذکر شده در نحوه قرارگیری کد در قسمت ته سوش درج میگردد.
ج) بارکد در پایین یا کنار دو شناسه با رعایت فاصله ۱ تا ۲ سانتی متر از کناره قبض درج شود.
د) بارکد از قرارگرفتن کلیه ارقام شناسه‌ها (حتی صفرهای سمت چپ) در کنار هم ایجاد میشود به صورتی که شناسه قبض در سمت چپ و شناسه پرداخت در سمت راست قرار گیرد. لذا طول ارقام بارکد دقیقاً ۲۶ کاراکتر میباشد.

هـ) ارقام بارکد و شکل قرارگیری آنها بصورت زیر می باشد :

رقم کنترلی ۲+ رقم کنترلی ۱ + کد دوره + کد سال + مبلغ + رقم کنترلی + کد نوع خدمت + کد شرکت تابعه + کد پرونده = بارکد

۱ رقم ۱ رقم ۲ رقم ۱ رقم ۸ رقم ۱ رقم ۱ رقم ۳ رقم ۸ رقم = ۲۶ رقم

بارکد:

و) پس از درج بارکد جدید، بارکد قبلی قبوض حذف گردد. (هر قبض حداکثر یک بارکد داشته باشد)

موضوع: نحوه محاسبه ارقام کنترل (Check digits)

روش محاسبه رقم کنترلی شناسه قبض و رقم کنترلی ۱ شناسه پرداخت:

محاسبه رقم کنترلی هر شناسه بر مبنای ۱۱ به صورت زیر می‌باشد:

۱. به هر رقم از راست به چپ یک عامل ضرب تخصیص می‌دهیم.
۲. عوامل ضرب از ۲ شروع می‌شود تا ۷ ادامه دارد و پس از رسیدن به عدد ۷ مجدداً از ۲ شروع می‌کنیم.
۳. حاصل ضرب هر رقم در عامل ضربی مقابل آن محاسبه می‌شود.
۴. تمامی نتایج مرحله ۳ با هم جمع می‌شود.
۵. مجموع حاصل، تقسیم بر عدد ۱۱ می‌شود. باقیمانده محاسبه می‌شود.
۶. چنانچه باقیمانده عدد صفر یا یک شد، رقم کنترلی برابر صفر خواهد بود.
۷. برای سایر باقیمانده‌ها، مقدار باقیمانده از عدد ۱۱ کسر می‌شود، نتیجه حاصل از تفریق، برابر رقم کنترلی خواهد بود.

مثال:

محاسبه رقم کنترلی برای عدد ۱۶۷۷۰۳۶۲۵

۱ ۶ ۷ ۷ ۰ ۳ ۶ ۲ ۵	مرحله ۱ و ۲:
۴ ۳ ۲ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲	
$۴ + ۱۸ + ۱۴ + ۴۹ + ۰ + ۱۵ + ۲۴ + ۶ + ۱۰ = ۱۴۰$	مرحله ۳ و ۴:
$۱۴۰ \div ۱۱ = ۱۲ \text{ باقیمانده } ۸ \rightarrow$	مرحله ۵:
رقم کنترلی $۱۱ - ۸ = ۳$	مرحله ۶ و ۷:

۱۶۷۷۰۳۶۲۵۳

عد مورد نظر به همراه رقم کنترلی:

موضوع: نحوه محاسبه دومین رقم کنترلی شناسه پرداخت (Check digit)

روش محاسبه دومین رقم کنترلی شناسه پرداخت:

محاسبه رقم کنترلی شناسه بر مبنای ۱۱ به صورت زیر می باشد:

۱. پس از محاسبه رقم کنترلی شناسه قبض و اولین رقم کنترلی شناسه پرداخت، ارقام شناسه قبض و شناسه پرداخت را پس از حذف ارقام صفر سمت چپ هردو شناسه در کنار هم قرار میدهیم (از چپ به راست ابتدا شناسه قبض، سپس شناسه پرداخت).
  ۲. به هر رقم از راست به چپ یک عامل ضرب تخصیص میدهیم.
  ۳. عوامل ضرب از ۲ شروع می شود تا ۷ ادامه دارد و پس از رسیدن به عدد ۷ مجدداً از ۲ شروع میکنیم.
  ۴. حاصل ضرب هر رقم در عامل ضربی مقابل آن محاسبه میشود.
  ۵. تمامی نتایج مرحله ۴ با هم جمع میشود.
  ۶. مجموع حاصل، تقسیم بر عدد ۱۱ میشود. باقیمانده محاسبه میشود.
  ۷. چنانچه باقیمانده عدد صفر یا یک شد، رقم کنترلی برابر صفر خواهد بود.
  ۸. برای سایر باقیمانده ها، مقدار باقیمانده از عدد ۱۱ کسر می شود، نتیجه حاصل از تفریق، برابر رقم کنترلی خواهد بود.
- مثال:

۷۷۲۲۶۳۹۱۳۱۴۲

شناسه قبض:

۲۵۱۰۰۰۶

شناسه پرداخت قبل از محاسبه رقم کنترلی ۲:

۷ ۷ ۲ ۲ ۶ ۳ ۹ ۱ ۳ ۱ ۴ ۲ ۲ ۵ ۱ ۰ ۰ ۰ ۶	مرحله ۱:
۲ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲	مرحله ۲ و ۳:
$۱۴+۴۹+۱۲+۱۰+۲۴+۹+۱۸+۷+۱۸+۵+۱۶+۶+۴+۳۵+۶+۰+۰+۰+۱۲=۲۴۵$	مرحله ۴ و ۵:
$۲۴۵ \div ۱۱ = ۲۲$ باقیمانده = ۳	مرحله ۶:
دومین رقم کنترلی شناسه پرداخت = ۸ - ۳ = ۵	مرحله ۷ و ۸:

۲۵۱۰۰۰۶۸

شناسه پرداخت نهایی به همراه ۲ رقم کنترلی:

طرح هماهنگ پرداخت الکترونیکی قبوض	پیوست ۳
شرکت های خدمات عمومی	
موضوع: فرم معرفی شرکت های تابعه خدمات عمومی	

ردیف	کد ۳ رقمی	محل جغرافیایی	نام بانک طرف قرارداد و کد شعبه	شماره حساب شرکت نزد بانک	پست الکترونیک	تلفن تماس

تایید شرکت مادر:	تاریخ تهیه لیست:
توضیحات:	

موضوع: فرم اعلام تغییر مشخصات شرکت های تابعه خدمات عمومی

کد ۳ رقمی قدیم:

کد ۳ رقمی جدید:

محل جغرافیایی جدید:

نام بانک طرف قرارداد و کد شعبه :

شماره حساب جدید شرکت نزد بانک:

پست الکترونیک جدید:

تلفن تماس جدید:

تایید شرکت مادر:

تاریخ تهیه لیست:

توضیحات:

طرح هماهنگ پرداخت الکترونیکی قبوض شرکت های خدمات عمومی	پیوست ۵
موضوع: فرم گزارش مغایرت	

ردیف	تاریخ مغایرت	ساعت	نام بانک	نوع پایانه ^۱	شرح مغایرت

کد و نام شرکت تابعه:	امضاء:	تاریخ تهیه لیست:
توضیحات:		

¹ منظور از نوع پایانه، روشی است که مشتری برای پرداخت قبض انتخاب کرده است شامل پرداخت از طریق :
ATM,Telephon,Mobile,Internet,Branch ,...

پیوست ۶

طرح هماهنگ پرداخت الکترونیکی قبوض
شرکت های خدمات عمومی

موضوع: فرم اعلام پیشنهادات و انتقادات

نام شرکت تابعه:	کد شرکت تابعه:
متن پیشنهاد یا انتقاد:	

تاریخ:	امضاء:
توضیحات:	

موضوع: راهنمای تبادل اطلاعات قبوض بین بانک‌ها و شرکت‌های خدماتی

این راهنما حاصل توافق بانک‌ها و شرکت‌های خدماتی در زمینه بهبود روش‌های پرداخت و تبادل اطلاعات قبوض خدماتی می‌باشد و هرگونه تغییر و اصلاح در آن منوط به تشکیل جلسات هماهنگ بین نمایندگان بانک‌ها و شرکت‌های خدمات عمومی و توافق جمعی خواهد بود.

مطابق مصوبات کمیسیون انفورماتیک بانک‌ها که با نظر مسئولین و کارشناسان شرکت‌های خدمات عمومی همراه بوده‌است، کلیه شرکت‌های خدمات عمومی موظفند نسبت به تبادل اطلاعات بر اساس این راهنما عمل نموده و از این پس بانک‌ها در طرح پرداخت الکترونیکی قبوض، به جای ارسال لاشه قبوض، اطلاعات آنها را به شرح زیر برای شرکت‌ها ارسال خواهند نمود.

فرمت فایل :

۱. بانک‌ها می‌باید فایل‌ها را با فرمت TXT و با ANSI Encoding برای شرکت‌های تابعه هر شرکت خدماتی ارسال نمایند.
۲. نام فایل‌ها با فرمت زیر تعیین می‌گردد:

کد شرکت تابعه (۳ حرف)	نقطه	رقم توالی فایل Sequence (۳ رقم)	مشخصه شرکت خدماتی (۲ حرف)	تاریخ ارسال (۶ حرف yymmdd)	مشخصه بانک (۳ حرف)
مثال: ۰۴۱	.	۰۴۳	EL	۸۴۰۲۱۲	TEJ

TEJ840212EL043.041

فایل ارسالی از بانک تجارت در تاریخ دوازدهم اردیبهشت هشتاد و چهار متعلق به شرکت برق منطقه‌ای تهران

جدول مشخصه بانکها	
نام مشخصه	نام بانک
TEJ	تجارت
SDT	صادرات
KSH	کشاورزی
MLI	ملی
SEP	سپه
REF	رفاه
SAM	صنعت و معدن
MLT	ملت
MSK	مسکن
TOS	توسعه صادرات
PAR	پارسیان
KAR	کارآفرین
SMN	سامان
EQN	اقتصاد نوین
PST	پست بانک
PSG	پاسارگاد
SRM	سرمایه

جدول مشخصه شرکتهای خدماتی	
نام مشخصه	نام شرکت خدماتی
WA	آب
EL	برق
GA	گاز
TC	مخابرات تلفن ثابت
MC	مخابرات تلفن همراه
MN	شهرداری

۳. Header فایل مورد نظر با فرمت زیر در اولین سطر فایل درج میگردد:

UtilityCode	SubUtilityCode	BankCode	SendDate	TotalPrice	RecordNO
۱	۳	۲	۶	۱۰	۸

مثال: ۱۰۰۹۱۸۸۴۰۱۰۳۰۰۰۷۸۹۶۵۸۴۰۰۰۰۰۹۸۵

۴. محتوای فایل ارسالی شامل سطرهای اطلاعاتی است که فرمت هر سطر به شرح زیر می-باشد (Detail)

BranchCode	ChannelType	PayDate	BillID	PaymentID	RefCode
۶	۲	۶	۱۳	۱۳	۶

توضیحات فیلدها:																							
۱. UtilityCode: کد شرکت خدماتی																							
۲. SubUtilityCode: کد شرکت تابعه																							
۳. BankCode: کد بانکها مطابق تعریف بانک مرکزی																							
۴. SendDate: تاریخ ارسال فایل با فرمت هجری شمسی YYMMDD																							
۵. TotalPrice: جمع مبالغ قبوض مندرج در فایل با کسر هزار ریال																							
۶. RecordNO: تعداد سطرها (تعداد قبوض دریافتی مندرج در فایل)																							
۷. BranchCode: کد شعبه عامل دریافت کننده قبض.																							
۸. ChannelType: روش پرداخت. مطابق جدول زیر:																							
<table> <tr> <th>روش پرداخت</th><th>کد</th></tr> <tr> <td>ATM</td><td>۰۲</td></tr> <tr> <td>شعبه</td><td>۰۳</td></tr> <tr> <td>اینترنت</td><td>۰۵</td></tr> <tr> <td>SMS</td><td>۰۶</td></tr> <tr> <td>تلفن بانک</td><td>۰۷</td></tr> <tr> <td>خود دریافت</td><td>۰۸</td></tr> <tr> <td>بانک پرداخت</td><td>۰۹</td></tr> <tr> <td>WEB Kiosk</td><td>۱۳</td></tr> <tr> <td>POS</td><td>۱۴</td></tr> <tr> <td>اینترنت</td><td>۵۹</td></tr> </table>		روش پرداخت	کد	ATM	۰۲	شعبه	۰۳	اینترنت	۰۵	SMS	۰۶	تلفن بانک	۰۷	خود دریافت	۰۸	بانک پرداخت	۰۹	WEB Kiosk	۱۳	POS	۱۴	اینترنت	۵۹
روش پرداخت	کد																						
ATM	۰۲																						
شعبه	۰۳																						
اینترنت	۰۵																						
SMS	۰۶																						
تلفن بانک	۰۷																						
خود دریافت	۰۸																						
بانک پرداخت	۰۹																						
WEB Kiosk	۱۳																						
POS	۱۴																						
اینترنت	۵۹																						
۹. PayDate: تاریخ پرداخت قبض با فرمت هجری شمسی YYMMDD																							
۱۰. BillID: شناسه قبض																							
۱۱. PaymentID: شناسه پرداخت																							
۱۲. RefCode: شماره پیگیری، این شماره به صورت سریال برای هر Channel در هر روز تخصیص داده می شود.																							

نحوه تبادل فایل:

۱. تمامی شرکتهای خدماتی موظف به تعریف و ارائه یک POP3 Email خاص پرداخت قبوض بازای هر شرکت تابعه خود می باشند.
۲. اطلاعات قبوض پرداخت شده به صورت تفکیک شده مربوط به هر شرکت خدماتی، حداکثر ۴۸ ساعت پس از اتمام کار شعب بانکها توسط بانک به تفکیک شرکتهای تابعه به آدرس Email آنها ارسال خواهد شد.
۳. شرکت تابعه موظف است پس از تایید محتویات فایل دریافتی، سطر header مندرج در فایل دریافتی را برای بانک فرستنده فایل Reply نماید.

نحوه اعمال موارد امنیتی

برای اعمال موارد امنیتی بر روی فایل ارسالی ابتدا اقدام به تولید یک رمز ۴ رقمی مرتبط با کل اطلاعات فایل نموده و مقدار رمز بدست آمده را در یک فایل ذخیره می کنیم، سپس مراحل تولید این رمز را در یک فایل جداگانه در قالب یک Log File ذخیره نموده و بعد این دوفایل را بانضمام فایل اصلی تراکنشهای قبوض، فشرده (ZIP) نموده و کلمه رمزی به آن اختصاص داده، ارسال می نماییم.

۱. تولید فایل رمز

a.	مجموع ارقام A=Header
b.	$B1=A*C$ C عددی است مشخص که به دلخواه تعریف شده است مثلاً ۵
c.	مجموع ارقام سطر اول * ۱ = R1 مجموع ارقام سطر دوم * ۲ = R2 ..... مجموع ارقام سطر آخر * شماره سطر = Rn
d.	$R=R1+R2+R3+R4+.....+Rn$
e.	$B2=R*D$ D عددی است مشخص که به دلخواه تعریف شده است مثلاً 3
f.	$B=B1*B2$
g.	۴ رقم اول سمت راست عدد B را در فایلی با نام Ramz.txt ذخیره می کنیم.

۲. تولید Log File

a.	قراردادن مقدار B1 در سطر اول
b.	قراردادن مقادیر R1 تا Rn در سطر دوم تا سطر ماقبل آخر
c.	$X=R*B1*E$ E عددی است مشخص که به دلخواه تعریف شده است مثلاً 4
d.	۴ رقم اول سمت راست عدد X را در آخرین سطر مینویسیم.
e.	کلیه سطرهای فوق را در فایلی با نام Ramz.log ذخیره میکنیم.

۳. ارسال

فایل اصلی بانضمام Ramz.log و Ramz.txt را ZIP نموده، و کلمه عبوری که به صورت Random توسط سیستم تولید میشود به آن تخصیص داده (Random Password)، و فایل و کلمه عبور آن را در قالب دو Email جداگانه ارسال مینماییم. تمامی این روال در بانک و شرکت خدماتی توسط سیستم مکانیزه انجام خواهد شد.

موضوع: نمونه فرم تفاهم نامه پرداخت قبوض مصرفی خانوار با شرکتها

این نمونه فرم حاصل توافق بانکها و شرکتهای خدماتی در زمینه بهبود روشهای پرداخت و تبادل اطلاعات قبوض خدماتی می‌باشد و هرگونه تغییر و اصلاح در آن منوط به تشکیل جلسات هماهنگ بین نمایندگان بانکها و شرکتهای خدمات عمومی و توافق جمعی خواهد بود.

مطابق مصوبات کمیسیون انفورماتیک بانکها که با نظر مسئولین و کارشناسان شرکتهای خدمات عمومی همراه بوده‌است، کلیه شرکتهای خدمات عمومی و بانکها موظفند نسبت به انعقاد این تفاهم‌نامه جهت پیوستن به طرح پرداخت الکترونیکی قبوض، اقدام نمایند و بر اساس مفاد آن تبادلات اطلاعاتی و مالی خود را انجام دهند.

متن تفاهم‌نامه

در راستای تصمیمات متخذه در جلسات منعقد در وزارت امور اقتصادی و دارایی مبنی بر تعریف رویه های اجرایی سیستم پرداخت الکترونیک با هدف تسهیل امور جاری عامه مردم و شرکتهای ارائه دهنده خدمات ، استفاده بهینه از منابع وصولی شرکتهای توانیر ، آب و فاضلاب ، شرکت ملی گاز ایران ، شرکت مخابرات ایران (تلفن ثابت ، تلفن همراه) و شهرداری و همچنین برقراری رابطه منطقی بین مردم ، شرکتهای خدماتی و بانکها، کلیه بانکها از یک طرف و شرکتهای خدماتی در سراسر کشور از سوی دیگر موافقت نمودند:

۱- شرکتهای خدماتی، کلیه اطلاعات مربوط به شناسایی مشترکین سازمانها و جزئیات صورتحسابهای ارسالی به مشترکین را طی دوشنانه قبض و شناسه پرداخت هریک به طول حداکثر ۱۳ کاراکتر ، جمعاً حداکثر ۲۶ کاراکتر با بارکد متناظر که به توافق طرفین رسیده است در قبوض ارسالی به مشتریان درج نمایند.

۲- بانکها در سیستم های مکانیزه خود تغییرات لازم جهت دریافت این دو شناسه را به نحوی اعمال نمایند تا دریافت قبوض مشترکین شرکتهای خدماتی در استانهای مختلف از طریق کلیه شعب و پایانه‌های الکترونیکی بانکی کشور قابل وصول باشد .

۳- بانکها بطور روزانه اطلاعات مربوط به وصول وجوه قبوض مشتریان را (صورتحساب روزانه) با فرمت توافق شده وازطریق بستر ارتباطی تعریف شده به آدرس های الکترونیکی مورد تایید شرکتهای خدماتی مورد نظر ارسال نمایند.

بدین منظور تمامی شرکتهای خدماتی موظف به تعریف و ارایه یک POP3 Email خاص پرداخت قبوض بازای هر شرکت تابعه خود میباشند. همچنین شرکتهای تابعه موظفند سطر Header مندرج در فایل دریافتی را برای بانک فرستنده فایل Reply نمایند.

۴- بانکها وجوه دریافتی خود منطبق با صورتحسابهای ارسالی به شرکتهای را کمافی السابق و در پایان هر هفته با شرکت مربوطه تسویه می نمایند.

۵- مدت قرارداد از تاریخ ..... به مدت ..... سال تعیین گردید تا ..... قابل تمدید می باشد.

۶- کارمزد متعلقه باتوجه به بهای تمام شده عملیات دریافت وجوه ، نقل و انتقال وجوه و تجمیع اطلاعات مربوطه ، به ازای هر تراکنش ..... ریال یا ..... درصد، از مبلغ هر قبض (با تعیین سقف براساس مصوبه کارمزد حوالجات) تعیین و ازطرف شرکتهای موضوع تفاهم نامه به صورت ماهانه به بانکهای مربوطه پرداخت خواهدشد.

۷- بانکها و شرکتهای موضوع تفاهم نامه در تبلیغات و آگهی های خود نحوه اجرای کار را حسب هریک از ابزارهای بانکی مورد استفاده و ازطریق :

الف- اختصاص فضای داخلی و بیرونی کلیه شعب بانکها و شرکتهای خدماتی جهت نصب پوستر و تراکتهای تبلیغاتی

ب- طراحی و ساخت تیزرهای رادیویی و تلویزیونی و پخش آن از کلیه شبکه های اطلاع رسانی کشور.

ج- طراحی و نصب تابلوهای تبلیغاتی در سطح شهرها

د- درج روش های انجام پرداخت قبوض در متن قبوض ارسالی به مشترکین

هـ - بمنظور اطلاع رسانی و تکریم مشتریان و اطمینان خاطر مردم از روند پرداخت الکترونیکی قبوض ، شرکتهای ارائه دهنده سرویس و خدمات درسایت اینترنتی و سایر سیستمهای اطلاع رسانی خود همچون تلفن گویا ، تمیهدات لازم را درخصوص ارائه صورت وضعیت مشترکین خود از طریق شناسه قبض بعمل آورند.

و- سایر راهکارهای مورد توافق طرفین

به آگاهی مردم برسانند.

۸- درصورت اختلاف و مغایرت در صورتحسابهای روزانه و تسویه حساب هفتگی بانکها و شرکتهای موظفند ظرف مدت ۴۸ ساعت نسبت به اعلام اختلاف مبادرت ورزند.

بانکها و شرکتهای موظفند حداکثر ظرف مدت ۷۲ ساعت پس از دریافت اعلام اختلاف، ازطریق سیستمهای خود نسبت به شناسائی مغایرت پیش آمده بررسیهای خود را انجام و نسبت به رفع و تسویه آن اقدام نمایند.

۹- چنانچه مشترک وجه قبوض مصرفی خود را بیش از یک بار پرداخت نماید ویا به هر دلیلی سهوی یا عمدی مبلغ قبض را کمتر یا بیشتر از مبلغ مندرج در قبض بپردازد ، با ارائه صورتحساب دریافتی ازبانک و

یا رسید بانکی ، شرکتهای خدماتی طبق مقررات داخلی خود با مشترک (بستانکار یا بدهکار) رفتار خواهد نمود.

۱۰- بانکها و شرکتهای موضوع تفاهم نامه موظفند نماینده‌ای تام‌الاختیار را جهت هماهنگی در اجرای طرح و پیگیری موضوعات مطروحه در بخشهای مختلف درون سازمانی خود معرفی نمایند.

۱۱- در خصوص پرداخت قبوض به صورت الکترونیکی موضوع این تفاهم نامه، شماره پیگیری اعلام شده توسط سیستم، ملاک عمل میباشد و جهت رفع مغایرتهای احتمالی، صورتحساب ممهور به مهر بانک مستند این اقدام خواهد بود.

۱۲- در صورت بروز اختلاف در تفسیر و اجرای توافقنامه بین بانک و شرکت، طرفین بدو با مذاکرات مستقیم نسبت به حل و فصل موضوع اقدام نموده و در صورت عدم حصول توافق ، موضوع اختلاف از طریق مراجعه به مراجع ذیصلاح قضایی حل و فصل خواهد شد.

۱۳- /این توافقنامه در ۱۳ بند و ۳ نسخه در تاریخ ..... به تایید و امضای طرفین رسید و هر ۳ نسخه از اعتبار برخوردار می باشند.